

Länsi-Suomen EU-info
23.11.2021

ESR+ sisällöt 2021-2027

Rahoitusasiantuntija Mika Villa
Keski-Suomen ELY-keskus

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Euroopan sosiaalirahasto plus 2021-2027

Euroopan sosiaalirahasto plus (ESR+) on EU:n tärkein **ihmisiin kohdistuvien investointien rahoitusväline**. Siitä tarjotaan merkittävää tukea EU:n työllisyys-, sosiaali-, koulutus- ja osaamispolitiikkojen toteuttamiseen ja näiden alojen rakenneuudistuksiin.

Osana koheesio politiikkaa ESR+ jatkaa myös EU:n taloudellisen, alueellisen ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden tukemista ja auttaa näin vähentämään jäsenmaiden ja alueiden välisiä eroja.

Ohjelmakaudelle 2021–2027 ESR+:lle on osoitettu noin 99,3 miljardia euroa

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

ESR => ESR+ päättyvästä ohjelmasta alkavaan ohjelmaan

Kestävää kasvua ja työtä Suomen rakennerahasto-ohjelma 2014-2020

TL 3 Työllisyys ja työvoiman liikkuvuus

TL 4 Koulutus, ammattitaito ja elinikäinen oppiminen

TL 5 Sosiaalinen osallisuus ja köyhyyden torjunta

TL 9 REACT-EU:n ESR-toimenpiteet

**Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027
EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma**

TL 4 Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi

Et 4a Polkuja töihin

Et 4.g Uutta osaamista työelämään

Et 4.h Yhdenvertaiseen osallisuuteen

TL 5 Sosiaalisten innovaatioiden Suomi

Et 5.h Turvaverkkoja nuorten tulevaisuuteen

TL 6 Aineellista puutetta torjuva Suomi

Et 6.m Eväitä elämään

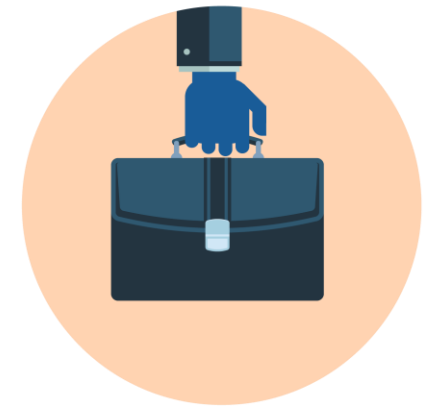
**Euroopan unionin
osarahoittama**

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

**Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus**

ESR => ESR+ päättyvästä ohjelmasta alkavaan ohjelmaan – Länsi-Suomen ESR-rahoitus

ESR-rahoitus Länsi-Suomessa ohjelmakaudella 2014-2020:
146 milj. euroa (EU- ja valtion kansallinen rahoitus)

ESR-rahoitus Länsi-Suomessa ohjelmakaudella 2021-2027:
177 milj. euroa (EU- ja valtion kansallinen rahoitus)

=> Rahoitus kasvanut n. **30 milj. eurolla**

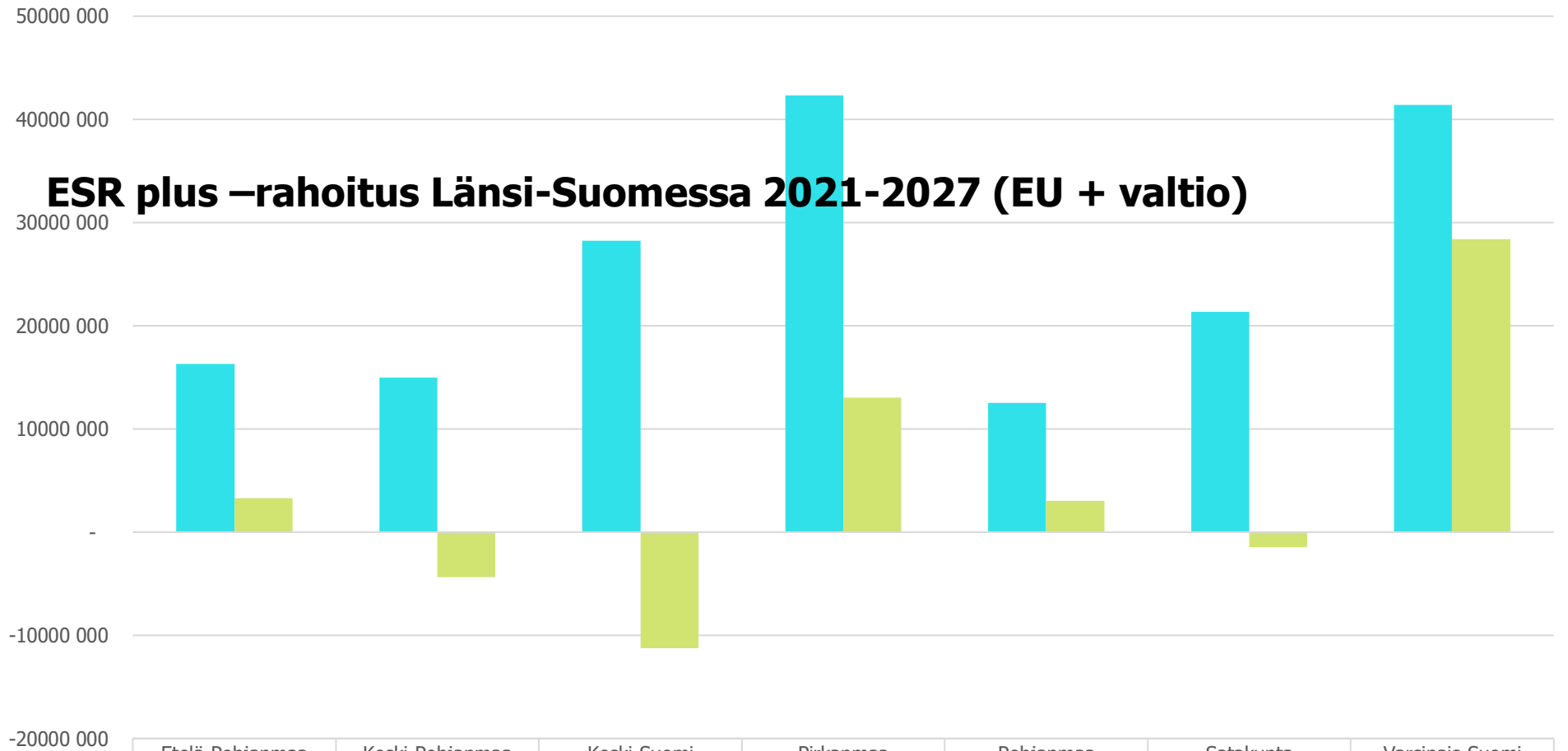
Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Akselin otsikko

	Etelä-Pohjanmaa	Keski-Pohjanmaa	Keski-Suomi	Pirkanmaa	Pohjanmaa	Satakunta	Varsinais-Suomi
Summa / ESR (EU+valtio)	16301 436	14943 409	28215 205	42307 861	12525 103	21353 219	41404 188
Summa / Muutos uusi-vanha ESR+valtio	3301 436	-4356 591	-11284 795	13007 861	3025 103	-1446 781	28404 188

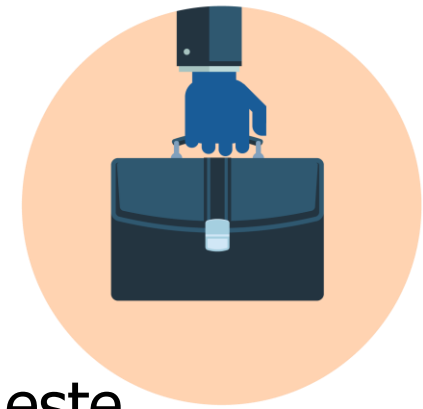
**Euroopan unionin
osarahoittama**

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

**Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus**

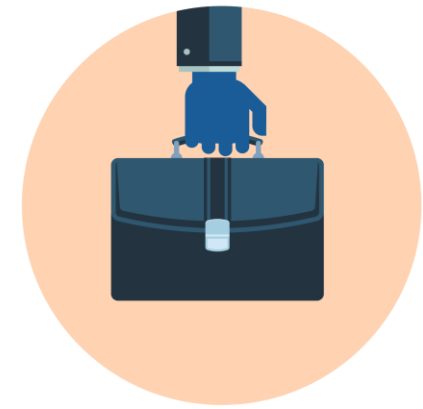
Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi (TI 4) Polkuja töihin (Eriyistavoite 4.a)

- **Osaavan työvoiman saatavuus** on merkittävä yritysten kasvun este.
- **Työn murros**, digitaalisuuden lisääntyminen ja ekologiset haasteet edellyttävät osaamisen päivittämistä työvoiman kysynnän ja tarjonnan kohtaannon parantamiseksi.
- Suomen eri alueiden ja yritysten elinvoimaisuuden sekä ihmisten hyvinvoinnin varmistamiseksi on koko **työvoimapotentiaali saatava käyttöön.**
- Työttömille, työvoiman ulkopuolella oleville ja työmarkkinoille heikosti integroituneille tarvitaan **monialaisia palveluita.**

Polkuja töihin (Erityistavoite 4.a) – esimerkkejä toimista (1/2)

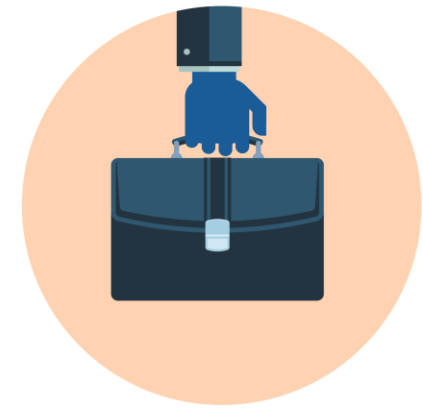

Työttömien työllistäminen

- edistetään kohderyhmiin kuuluvien henkilöiden pääsyä avoimille työmarkkinoille, laadukkaisiin ja riittävän toimeentulon mahdollistaviin työpaikkoihin, yrittäjäksi ja itsenäiseen ammatinharjoittamiseen tai koulutukseen sekä edistetään osaajien saamista korkeaa osaamista vaativiin tehtäviin
- hyödynnetään monipaikkaisuuden ja erilaisten työn tekemisen tapojen tarjoamia vaihtoehtoja huomioiden työn- ja perhe-elämän yhdistämisen mahdollisuudet
- huomioidaan kohderyhmien tarpeet tarvittaessa positiivisen erityiskohtelun ja yhdenvertaisuussuunnittelun sekä tasa-arvosuunnittelun avulla hyödyntäen heidän omaa asiantuntemustaan
- yhteistyössä yritysten ja muiden työnantajien kanssa räätälöidään etenkin osatyökykyisille ja maahanmuuttajataustaisille työmahdollisuuksia sekä edistetään tehtävien muokkaamisen ja osittamisen edellytyksiä uusien työmahdollisuuksien kehittämiseksi
- tuetaan sukupuolten tasa-arvoa ja segregaaation vähentämistä koulutus- ja työelämässä

Polkuja töihin (Eriyistavoite 4.a) – esimerkkejä toimista (2/2)

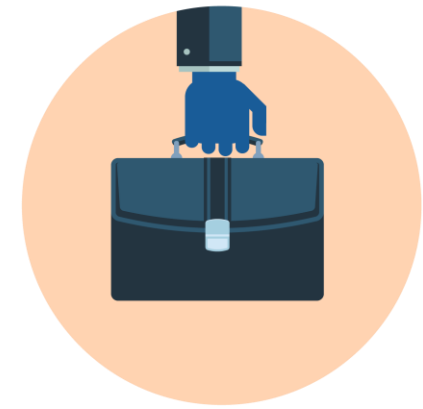

Työllistymistä tukevien palvelujen kehittäminen

- kehitetään, levitetään ja juurrutetaan monialaisia ja moniammatillisia palvelumalleja ja verkostomaista työtettä
- lisätään monialaisissa ja -ammattillisissa palveluissa työskentelevien osaamista toimintamallin johtamisessa ja muissa yhteistyöhön liittyvissä kysymyksissä sekä asiakkaiden palvelutarpeisiin liittyvissä työllisyys-, koulutus- ja sosiaalialan teemoissa
- kehitetään yritysten, alueiden ja toimialojen välisiä yhteistyömalleja ja rekrytointitoimia sekä lisätään rekrytointivaikeuksista kärsivien alojen ja työnantajien tunnettuutta, vetovoimaa ja mainekuvaa
- vastataan työvoiman kohtaanto-ongelmiin kehittämällä ja kokeilemalla toiminta- ja palvelumalleja irtisanovan ja rekrytoivan yrityksen kohtaamisen helpottamiseksi
- parannetaan yhteiskunnallisten yritysten liiketoiminnan ja työllistämisen edellytyksiä

Polkuja töihin (Erityistavoite 4.a) -kohderyhmät

Tärkeimmät kohderyhmät

- Työnhakijat, työttömät, työssä olevat ja työvoiman ulkopuolella olevat sekä työmarkkinoille heikosti integroituneiksi tunnistettavat henkilöt/henkilöryhmät kuten nuoret, ikääntyneet, koulupudokkaat, itsensä työllistäjät, maahanmuuttajataustaiset, romanit ja osatyökykyiset
- Järjestöt, työmarkkinaosapuolet, yhdistykset, säätiöt, kunnat, koulutusorganisaatiot sekä yhteiskunnalliset ja muut yritykset ja yrittäjät. Työllisyyttä ja yrittäjyyttä edistävät ja kehittävät organisaatiot mukaan lukien rahoittajat sekä niiden johto ja henkilöstö, joiden osaamista kehitetään osana palvelujen ja rakenteiden kehittämistä.
- Kohderyhmät voidaan tarvittaessa rajata tarkemmin alueellisten erityispiirteitten tai valtakunnallisten tarpeitten mukaisesti.

Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi (TI 4) Uutta osaamista työelämään (Erityistavoite 4.g)

- Vaikka Suomessa on toimiva koulutusjärjestelmä, ovat koulutustulokset heikentyneet, osaamistaso on laskenut, erot eri ryhmien välillä ovat kasvaneet, koulunkäynnin keskeyttäneiden osuus on noussut ja monilla on **puutteita perustaidoissa**.
- Muuttuvan työelämän vaatimukset lisäävät jokaisen **oman osaamisen päivittämisen** ja olemassa olevan osaamisen todentamisen merkitystä.
- Jatkuva oppiminen helpottaa **osaavan työvoiman saatavuutta**, lisää työvoiman tuottavuutta ja parantaa organisaatioiden johtamista ja **työelämän kehittämistä**.

Uutta osaamista työelämään (Eryitystavoite 4.g) - esimerkkejä toimista

Jatkuva oppiminen ja joustavat koulutuspolut

- Lisätään yksilöllisten, monimuotoisten ajasta ja paikasta riippumattomien jatkuvan oppimisen koulutuskokonaisuuksien tarjontaa
- Tuetaan uusien toimintatapojen ja digitalisaation hyödyntämistä sekä niihin liittyvää oppimista ja osaamisen kehittämistä työpaikoilla
- Edistetään yrittäjyyttä ja liiketoimintaosaamista osana koulutusta ja työelämää
- Kehitetään jatkuvan oppimisen mahdollistavia koulutusrakenteita ja oppimisympäristöjä sekä oppimista tukevaa pedagogiikkaa
- Tuetaan koulutuksen ja työelämän sekä kouluasteiden välisten nivelvaiheiden siirtymien sujuvoittamista perusopetuksesta lähtien
- Kehitetään koulutuksen laatua ja tarjontaa mm. älykkään erikoistumisen ja kasvu- ja rakennemuutosalojen tarpeisiin

Uutta osaamista työelämään (Eryitystavoite 4.g) – esimerkkejä toimista

Palvelujen kehittäminen

- kehitetään, levitetään ja juurrutetaan monialaisia ja monikanavaisia ohjaus- ja neuvontapalveluita koulutuksessa ja työelämässä sekä vahvistetaan asiantuntijoiden valmiuksia vastata monimuotoistuvan asiakaskunnan tarpeisiin

Muutostarpeiden ja osaamisen ennakointi työmarkkinoiden tarpeiden pohjalta

- tuetaan osaamistarpeiden ennakointia ja ennakoitiedon hyödyntämistä sekä edistetään tutkimus- ja kehittämistoiminnan integroitumista koulutukseen

Työelämän kehittäminen

- edistetään mikro- ja pk-yritysten digitaalisten ratkaisujen hyödyntämistä sekä lisä- ja uudelleen kouluttautumismahdollisuuksia, jotka parantavat samanaikaisesti tuottavuutta ja tuloksellista työn tekemistä sekä työhyvinvointia

Uutta osaamista työelämään (Eryitystavoite 4.g) – kohderyhmät

Tärkeimmät kohderyhmät

- Työikäinen väestö, niin työssä olevat, työttömät kuin työvoiman ulkopuolellakin olevat kuten opiskelijat. Henkilöryhmiä ovat mm. nuoret, ikääntyneet, koulupudokkaat, itsensä työllistäjät, yksityrittäjät, maahanmuuttajataustaiset, romanit ja osatyökykyiset.
- Yrityksissä ja organisaatioissa työskentelevät työntekijät ja johtajat yksityisellä ja julkisella sektorilla, erilaisissa muutostilanteissa olevat työnantajat ja työntekijät sekä sellaiset työssä olevat henkilöt, joiden tämän hetkinen osaaminen tarvitsee päivitystä tai joiden työelämässä pitempään pysymistä turvataan.
- Järjestöt, työmarkkinaosapuolet, yhdistykset, säätiöt, kunnat, kasvatus- ja koulutusorganisaatiot, tutkimuslaitokset, taide- ja kulttuurilaitokset ja muut työelämän ja palveluiden kehittäjät ja niiden henkilökunta.

Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi (TI 4) Yhdenvertaiseen osallisuuteen (Eriytistavoite 4.h)

- Suomen väestön keskuudessa tapahtuu polarisaatiota, **huono-osaisuus ja köyhyys kasautuu ja periytyy**.
- Köyhyys kytkeytyy nuorten erilaisiin ongelmiin ja **syrjäytymiseen sekä 16-24- vuotiaiden työkyvyttömyyseläkkeisiin**.
- Työllisyysasteen nostamisen ja ihmisten hyvinvoinnin, osallisuuden ja yhtäläisten mahdollisuuksien edistämisen kannalta on tärkeää saada **työelämän ulkopuolella** olevia **työelämään** ja **parantaa** heikossa työmarkkina-asemassa olevien **työllistymisedellytyksiä**.

Yhdenvertaiseen osallisuuteen (Erityistavoite 4.h) – esimerkkejä toimista (1/2)

Yhtäläisten mahdollisuuksien ja osallisuuden edistäminen

- tuetaan monipuolisin keinoin kaikkein heikoimmassa työmarkkina-asemassa olevien henkilöiden kiinnittymistä yhteiskuntaan, koulutukseen ja työmarkkinoille sekä torjutaan huono-osaisuutta ja syrjäytymistä
- yksinäisten ja riippuvuus- ja/tai työ- ja toimintakyvyn haasteiden kanssa kamppailevien hyvinvointia lisätään mm. yhteisöllisin ja kuntouttavin toimenpitein
- edistetään vammaisten henkilöiden, etnisten vähemmistöjen ja muiden heikommassa asemassa olevien väestöryhmien oikeuksien toteutumista
- kehitetään kansalaistoimijalähtöistä toimintaa ja yhteisöllisiä palveluita sekä edistetään vähemmistö- ja erityisryhmien osallistumista päätöksentekoon ja palveluiden suunnitteluun
- hyödynnetään kirjasto-, kulttuuri- ja liikuntapalveluja osallisuuden, hyvinvoinnin ja työllisyyden edistämisessä

Yhdenvertaiseen osallisuuteen (Eriyistavoite 4.h) – esimerkkejä toimista (2/2)

Työllistymismahdollisuuksien parantaminen

- parannetaan heikoimmassa asemassa olevien valmiuksia päästä koulutukseen ja työmarkkinoille
- rakennetaan osallistavia työmarkkinoita, lisätään työkyvyn tuen ja tuetun työllistymisen menetelmien käyttöä ja vaikuttavuutta sekä kehitetään työtoiminnan sisältöjä

Palveluiden kehittäminen

- kehitetään, levitetään ja juurrutetaan monialaisia, oikea-aikaisia, saavutettavia ja katkeamattomia taide-, kulttuuri-, hyvinvointi-, sosiaali-, terveys-, kuntoutus-, koulutus- ja työllisyyspalveluita ja kehitetään mm. perhe- ja nuorisotyön menetelmiä ja verkostomaista työote
- edistetään ammattilaisten, kolmannen ja neljännen sektorin ja viranomaisten välistä kumppanuutta, yhteistyötä ja osaamista heikoimmassa asemassa olevien ryhmien palveluiden ja yhteiskuntaan kiinnittymisen parantamiseksi

Yhdenvertaiseen osallisuuteen (Eryitystavoite 4.h) – kohderyhmät

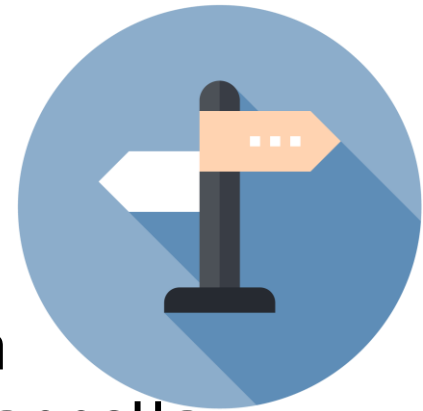
Tärkeimmät kohderyhmät

- Työmarkkinoiden näkökulmasta heikoimmassa asemassa olevat henkilöt, sisältäen vähemmistöt ja erityisryhmät, joiden yhteiskunnallista osallisuutta halutaan edistää.
- Työmarkkinoille heikosti integroituneiksi tunnistettavat henkilöryhmät kuten nuoret, ikääntyneet, koulupudokkaat, maahanmuuttajataustaiset, romanit ja osatyökykyiset.
- Syrjäytymisvaarassa olevat henkilöt riippumatta heidän aiemmasta koulutus- ja työhistoriastaan tai sen puutteesta ja välillisesti myös esim. heidän läheisensä.
- Monialaisten taide-, hyvinvointi-, sosiaali-, terveys- ja kuntoutus- sekä koulutus- ja neuvontapalveluiden tarjoajat ja niiden johto ja henkilöstö, joiden yhteistyötä ja osaamista halutaan kehittää.

Sosiaalisten innovaatioiden Suomi (TI 5)

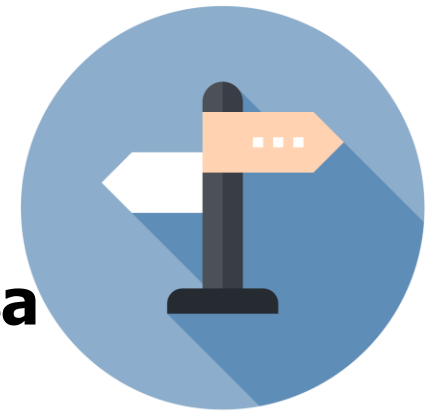
Turvaverkkoja nuorten tulevaisuuteen (Et 5.h)

- Erityistavoitteessa tuetaan **lastensuojelun** asiakkaana olevien sekä erityisesti kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten ja nuorten elämäntilannetta ja pärjäämistä
- Monet sijaishuollossa olevista lapsista ja nuorista eivät saa suoritetuksi peruskoulua loppuun tai hankituksi toisen asteen tutkintoa, eivätkä kaikki sijoitettuna olevat lapset ja nuoret saa tarvitsemaansa tukea tai hoitoa
- Lisää oikea-aikaisia, **huostaanottoja ennalta ehkäiseviä palveluja tarvitaan.**
- Toimilla **tuetaan** komission vuonna 2021 hyväksymää **lasten oikeuksia** koskevan EU-strategian toimeenpanoa erityisesti edistämällä vaikeassa asemassa olevien **lasten ja nuorten yhtäläisiä mahdollisuuksia.**

Aineellista puutetta torjuva Suomi (TI 6) Eväitä elämään (Et 6.m)

- Työttömille **vähävaraisille henkilöille ja heidän kotitalouteensa kuuluville henkilöille** suunnataan aineellista apua sekä liitännäistoimina ohjausta ja neuvontaa.
- Kohderyhmiä voivat olla esimerkiksi yksinhuoltajaperheet ja maahanmuuttajat.
- **Aineellista apua** voidaan kohdentaa demografisten tai sosio-ekonomisten tekijöiden avulla. Apu tarjotaan kohderyhmälle maksukortteina elintarvikkeiden ja perushyödykkeiden hankintaan. Näin pyritään vastaamaan avunsaajien yksilöllisiin tarpeisiin ja huomioimaan kestävä kehitys erityisesti elintarvikkeiden osalta.
- **Liitännäistoimina** kohderyhmälle suunnataan heitä hyödyttäviin palveluihin ohjaamista ja palveluihin liittyvää neuvontaa

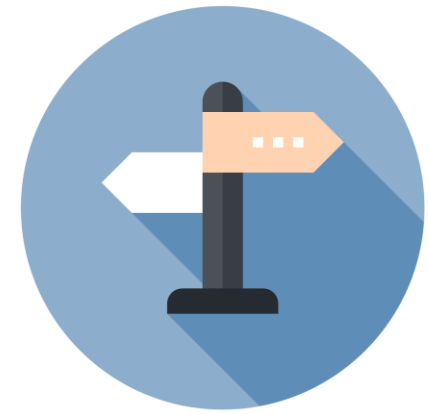
Ohjelmakauden vaihtumiseen liittyviä muutoksia ESR plus –toiminnassa (1/2)

- Ei enää työvoimapolitiittisia toimenpiteitä (työvoimakoulutukset, yhteishankinnat, valmennuspalvelut ja palkkatuet)
- Henkilöosallistujia koskevien indikaattoritietojen uusi keräämistapa (mm. osittain arviopohjainen ESR-hlö järjestelmä täysin sähköinen)
- Suuremmat odotukset vaikuttavuudelle
- Suuremmat odotukset yhteistyölle, verkostoitumiselle, moniammatillisuudelle
- Sosiaalisen osallisuuden painoarvo kasvaa
- Pakollinen toimintalinja sosiaalisille innovaatioille
- Aineellinen apu (ruoka-apu ja liitännäistoimet)

Ohjelmakauden vaihtumiseen liittyviä muutoksia ESR plus –toiminnassa (2/2)

- Rahoittajat laativat hakuilmoitukset jatkossa uuteen EURA 2021 – järjestelmään
 - kohdennukset yhteen tai useampaan toimintalinjaan/erityistavoitteeseen
 - hankkeissa käytettävien yksinkertaistettujen kustannusmallien valinta
 - hankkeissa käytettävien palkkakustannusmallien valinta
 - hankkeiden arvioinnissa käytettävien valintaperusteiden valinta
- Hakemusten tekeminen käynnistyy hakuilmoituksen yhteydestä => em. valinnat ohjaavat hakemusten tekemistä
- Hankkeissa vain yksinkertaistettuja kustannusmalleja (flat rate, lump sum)
 - ESR:ssä ensisijainen on flat rate 40 %, joissain tapauksissa flat rate 7%
- Palkkakustannukset määritellään yksikkökustannusmallin ("tuntitaksamalli") tai vakiosivukulumallin mukaisesti

Kiitos!

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus